

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2022. április 21-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Előadó: Szalainé Tihanyi Andrea intézményvezető

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) **10. melléklete** alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

- 1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.**
- 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:**
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:**
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).**
- 6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.**
- 7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).**

2022 ÁPR 12

1. A település és a járás demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pápa városban 2021. december 31. napján a lakónépesség **28 919 fő**, ebből a **0-18 éves korú lakosok száma 4 948 fő** (férfi: 2522 fő, nő: 2426 fő). 2021. évben a születések száma **507 fő**. A pápai járás lakossága 2021. december 31. napján **55 190 fő**, ebből 0-18 éves korú **9541 fő** (férfi: 4902 fő, nő: 4639 fő).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. meghatározza a gyermekek védelmének rendszerét. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, pénzbeli támogatásra, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybe vételére.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

- a) **145 %-át (41 325 forint)** az egyedülálló szülő, a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **135 %-át (38 475 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegnek húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult, a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

2021. december 31-én a jogosultak száma 473 fő volt, amely 222 családot érintett. Természetbeni támogatásban 2021 augusztusában 452 fő (ebből 77 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), míg 2021 novemberében 467 fő (ebből 84 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű) részesült. A pénzbeli támogatás esetenkénti összege **6 000 forint/fő, hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6 500 forint/fő.** Elutasított kérelem nem volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek 31 %-a a 0-6, 49 %-a a 7-14, 19 %-a a 15-18, 1 %-a a 19-25 éves korosztályhoz tartozik.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 4/2020. (II.14.) önkormányzati rendelete alapján (továbbiakban: önkormányzati rendelet) a polgármester rendkívüli települési támogatást biztosított azon gyermekek, családok részére, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. Az önkormányzati rendelet az 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 48 500 forintban, míg család esetében 44 200 forintban határozta meg.

2021. évben 126 (gyermeket nevelő) család 254 esetben, és 140 (gyermeket nem nevelő) család 264 esetben részesült támogatásban.

A támogatásra felhasznált összeg összesen **4 635 000** forint volt.

2.3. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

2.3.1. Települési gyermekétkeztetési kedvezmény

Az önkormányzati rendelet alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj 50 %-át az önkormányzat átvállalja.

2021/2022-es tanévben 7 tanuló részesült 50%-os gyermekétkeztetési kedvezményben.

2.3.2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

2021. évben nem kérelmeztek ingyenes szünidei étkezést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

3.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyvt. előírja, hogy **2016. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető.**

A járásszékhely település - lakosságszámtól függetlenül - **köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni.** A járásszékhely településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

A család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve **szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.**

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

2016. január 1-től - a törvény által előírt szervezeti változást követően - az Egyesített Szociális Intézmény intézményegységét **két szakmai egység** alkotja: a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

- A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet.

- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
 - kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
 - javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
 - együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
 - családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
 - utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
 - védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
 - szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
 - elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A szolgálatnál és a központnál foglalkoztatott dolgozók képesítése - 2 fő családsegítő kivételével - megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM. rendeletben, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendeletben (a továbbiakban: NM. rendelet) foglaltaknak.

2021. évben 10 fő távozott az intézményből. 1 fő esetmenedzser, 2 fő családsegítő, ill. 7 fő óvodai, iskolai szociális segítő felmondott.

A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A feladatokat az intézményegység-vezetője, a szolgálat esetében 7 családsegítő és 1 szociális asszisztens, a központban pedig 10 esetmenedzser, 3,5 óvodai és iskolai szociális segítő, 2 szociális asszisztens, 1 fizikai kisegítő és 1 közfoglalkoztatott látja el. 2021. december 31-én 7 álláshely volt betöltetlen.

3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek feladata

- **Pápa város területén** a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,

- a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok ellátása.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése jelenti a családgondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A 2021. évi forgalmi adatok alapján a szolgálat **5164** igénybe vevővel állt kapcsolatban.

Az ügyfelek gyakran kérnek eseti segítségnyújtást az alábbi okok miatt:

- anyagi jellegű nehézségek,
- foglalkoztatással kapcsolatos problémák,
- információkérés, ügyintézésben segítségkérés és mentális zavarok.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Az igénybe vevők körében leggyakrabban előforduló nehézségek, problémák:

Életviteli probléma	206 esetben
Gyermeknevelési probléma	141 esetben
Anyagi, megélhetési nehézségek	123 esetben
Elhanyagolás	107 esetben
Családi-kapcsolati konfliktus	105 esetben
Magatartászavar, teljesítményzavar	73 esetben
Családon belüli bántalmazás	66 esetben
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	26 esetben
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	23 esetben
Szenvedélybetegség	14 esetben
Egészségügyi probléma	6 esetben
Fogyatékoság, retardáció	6 esetben

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének adatai 2021. évben

Családok száma:	302
Információnyújtás	4349 alkalom
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma:	952 alkalom
Tanácsadás	1960 alkalom
Segítő beszélgetés	1842 alkalom
Családlátogatás	1469 alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	1151 alkalom
Adományközvetítés	671 alkalom
Kríziskezelés	422 alkalom
Környezettanulmány készítése	97 alkalom
Részvétel esetkonferencián	37 alkalom

Adományközvetítés és családsegítés

Összességében elmondható, hogy a járványhelyzet miatt az előző évekhez képest átalakult a segítő, támogató, adományozó rendszer.

2020 márciusában az **Élelmiszerbank Egyesület** és a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet szervezésében 5 városi intézmény és egyház kap heti rendszerességgel a pápai Tesco és Aldi áruházakban előző nap megmaradt árukészletből péksüteményt, zöldséget és gyümölcsöt. Az ünnepek miatti több napos bezárás előtt tejterméket és húsárut is adományoznak az üzletek. A résztvevők a látókörükben élő személyeknek még aznap kiosztják a csomagokat a rászorultság vizsgálatának mellőzéseivel. **Heti rendszerességgel 50-70 család részesül élelmiszer csomagban.**

Az **Ordo Militaris Teutonicus** képviselői 2021. évben 1 alkalommal szállítottak nagyobb mennyiségű adományt. A kiosztás komoly logisztikai és szervezési munka elé állította a családsegítő szolgálat munkatársait, a megközelítőleg **60 000 000 forint** értékű adomány túlnyomó része közeli lejáratú termékeket tartalmazott, melyek kiosztása kiterjedt a város határain túl. A Család- és Gyermekjóléti Központ illetékességi területén dolgozó szolgálatok (Kavics, Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye) valamint a Társadalmi Egyesülések Országos Szövetségén keresztül számos más város lakosai is hozzájutottak a tápszerhez. **Pápa városában az adományból 185 család részesült.**

A **Szent Benedek Karitás** pápai csoportja 50 darab nagy értékű, minőségi alapanyagokból összeállított, tartós élelmiszer csomagok kiosztásában kérte a családsegítők közreműködését, melyeket elsősorban egyedülálló, beteg, idős pápai polgároknak juttattak el a munkatársak. **Az egységcsomagok ellenértéke megközelítőleg 20 000 forint volt.**

A **Máltai Szeretetszolgálat** pápai csoportjával már évek óta kiemelkedően jó munkakapcsolatot ápol a szolgálat, ennek köszönhetően **42 család kapott tartós élelmiszer csomagot, valamint** a családban nevelkedő iskolás korú gyermekek részére előre összeállított **tanszercsomagokat.**

Az **OTP Ingatlanpont** pápai irodája hagyományosan minden karácsony előtt 3 családot/gyermeket ajándékoz meg **50 000 forint** értékben. A támogatásnak nagy sikere van a gyermekek körében, mert ezeknek a családoknak nincs anyagi forrása műszaki cikkek, tanulást segítő tárgyi eszközök beszerzésére.

A **Szent Anna Patika** több tízezer forint értékben biztosított közeli lejáratú, vény nélkül kapható **gyermekgyógyszereket.**

2021 decemberében a **Baptista Szeretetszolgálat** akciójában **197 db cipősdoboz** adományt kaptak a gyermekek a családsegítők közreműködésével.

Lakossági felajánlások heti- napi szinten érkeznek. A munkatársak számítógépet, laptopot, televíziót, bútorokat, egészségügyi segédeszközöket, háztartási textíliát, felnőtt- és gyermekruházatot, könyveket juttatnak el az igénylőkhöz. **Tavaly ruhaadományban 131 fő részesült.**

A **családsegítő szolgáltatás célja**, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés segítése, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése a családgondozás feladata.

2021. évben **krízis ellátásban** (élelmiszer, utazás, gyógyszer, tűzifa) **136 fő** részesült az alábbiak szerint:

- Élelmiszer: 42 fő
- Utaztatás: 15 fő (40 320 forint értékben)
- Gyógyszer kiváltás: 40 fő (138 230 forint értékben)
- Tűzifa biztosítás: 39 fő (132 300 forint értékben)

2021. évben az **RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002** azonosító számú „**Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása**” tárgyú projekt lebonyolításában a családsegítők **havonta 48 kliens** részére juttatták el személyesen az élelmiszer csomag átvételének idejéről szóló értesítést, majd segítséget nyújtottak a csomagok átvételének, kiosztásának lebonyolításában.

Az **RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001** azonosító számú „**Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára**” elnevezésű projekt keretében az év során **48 fő 1 alkalommal**, ezen felül az **RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001** azonosító számú „**Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára**” projekt keretében **76 fő 4 alkalommal** vehetett át csomagot a családsegítők közreműködésével.

Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház

A TÁMOP–5.3.6-11/1-2012-0058. számú „*Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén*” című pályázati program lezárását követően a fenntartási időszakban a Rigó lakótelepen kialakított **Csillagpont és Csillagház–Cserhaj Szolgáltatóház** működtetése 2016 januárjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata, melyet 1 fő családsegítő heti 40 órában lát el.

A szolgáltatóház tisztálkodási, mosási, internetezési, közösségi programok kivitelezésére biztosít lehetőséget.

A Csillagház működésének céljai közt hangsúlyos szerepet kap a társadalmi konvenciókhoz való igazodás, a szocializációs hátrányok csökkentése, a helyes értékrend, viselkedési szabályok elsajátítása, a társadalmi integráció segítése. Ennek érdekében **az óvodai és iskolai szociális segítők** az elmúlt évben egy alkalommal **játékos délutánt szerveztek** a Rigó lakótelepen élő gyermekek számára, amelyen **17 fő** vett részt.

Szabadidős programok

A Gyvt. előírja a gyermekjóléti szolgálatok számára **szabadidős programok** szervezését, valamint preventív jelleggel a nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, hogy ezzel is enyhítse a családban jelentkező hiányosságokat, szocializációs hátrányt, nevelési problémákat.

2021. évben a Huszár Községi Házban szervezett **nyári napközis táborban 15 fő** vett részt, akiknek a napi háromszori étkezését - térítésmentesen - az Egyesített Szociális Intézmény biztosította.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A városban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) 2001 októberében alakult. Jelenleg 17 szervezet képviselteti magát a fórum munkájában, melyet a gyermekjóléti központ koordinál, tekintettel arra, hogy tevékenysége, prevenciós munkája nagymértékben összefonódik a helyi fórum célkitűzéseivel. A helyi fórum munkájában több oktatási

intézmény ifjúságvédelmi felelőse is részt vállal, tagként tevékenykedik, ezáltal ismertek előttük a KEF célkitűzései. Az ifjúságvédelmi felelősök prevenciós tevékenységet folytatva közvetítik a fórum célkitűzéseit a tanulók felé.

A KEF jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselteti magát, mely érintett a kábítószer-fogyasztás csökkentésében. Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekeltek közvetlenül információkat cseréljenek, a rászorulókat a hatékony ellátási formák felé irányítsák.

2021. évben a KEF - tekintettel a kialakult járványhelyzetre - nem szervezett rendezvényt.

3.1.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági ügyekben eljáró esetmenedzsereinek feladata a szolgálat általános szolgáltatói feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenység.

A 2021. évi forgalmi adatok alapján a központ esetmenedzserei **1049 igénybe vevővel** álltak kapcsolatban.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a pápai járás területén:

(Egy kiskorú több hatósági intézkedéssel is érintett lehet.)

Védelembe vétel	427 fő
Megelőző pártfogás	9 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	3 fő
Nevelésbe vétel	152 fő
Családba fogadás	48 fő
Utógondozás	28 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	17 fő
Érintett családok száma:	341

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során nyújtott szolgáltatást igénybe vevők:

Egyéni formában biztosított tevékenység	1113 alkalom
Csoportos formában biztosított tevékenység	611 alkalom
Közösségi formában biztosított tevékenység	706 alkalom
Jelzés küldése családsegítő és gyermekjóléti szolgálatához	3 alkalom
Pedagógus felhívása jelzési kötelezettség megtételére	12 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott **speciális szolgáltatások a pápai járás területén:**

- **Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység** célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

A 2021. évben az óvodai és iskolai szociális segítők a veszélyhelyzetre tekintettel, a tantermen kívüli oktatás idején az ESZI dolgozóinak gyermekei részére - az iskolai feladatok elvégzését is magában foglaló - napközbeni felügyeletet biztosítottak. A szolgáltatást 2 fő kiskorú vette igénybe 20 munkanapon keresztül.

A nyári szünidő folyamán a Gyvt. 41. § (1) bekezdése alapján Pápa város vonatkozásában az általános iskolás korú gyermekek napközbeni felügyeletét **az óvodai és iskolai szociális segítők** látták el 2 helyszínen 44 munkanapon át, melyet **37 fő** kiskorú vett igénybe. Ezen kívül egy hetes **nyári napközis tábor** valósítottak meg az iskolák igazgatóinak ajánlása alapján, **20 gyermek** bevonásával.

- A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A **kapcsolattartási ügyelet** biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a központ nyitvatartási idején túl is.
- Az **utcai szociális munka** feladata a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a beilleszkedését, szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- A **kórházi szociális munka** feladata a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, bántalmazás esetén az előírt intézkedések megtétele, valamint együttműködés a kórház pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályával. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő és a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás alapján látja el ezt a feladatot.
- A **jogi tájékoztatás nyújtását** - az igényekhez igazodva - 1 fő jogász biztosítja.
- A **pszichológiai tanácsadást** két pszichológus nyújt. A szolgáltatás iránti igény folyamatosan nő. A szolgáltatás bővítése a szakemberhiány miatt problémát jelent.
A tanácsadás főbb területei: a magatartás és beilleszkedési zavarok, konfliktuskezelés, pszichés terhelések oldása, motiválás, depresszív tünetenyhítés, szenvedélybetegségek, anyagi problémák, kilátástalanság, párkapcsolati krízisek kezelése, megelőzése stb.
- A **családterápiát, családkonzultációt** pszichológusaink látják el.
- A **mediáció** lehetősége is biztosított az igénybe vevők részére. A módszer még szinte ismeretlen, ezért kollégáink minden esetben tájékoztatást nyújtanak az érintettek részére, felajánlva az igénybevétel lehetőségét.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma:

Kapcsolattartási ügyelet	35 alkalom
Készenléti szolgálat	1 hívás
Jogi segítségnyújtás	55 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	601 alkalom
Mediáció	1 alkalom
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	2445 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenységének adatai 2021. évben a pápai járás területén:

Résztétel esetkonferencián	63 alkalom
Résztétel tárgyaláson	58 alkalom
Családlátogatás	1303 alkalom
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	202 alkalom
Szociális segítő tevékenység	3371 alkalom
Környezettanulmány készítése	92 alkalom

Szupervízió

Az NM. rendelet 7. § e) pontja szerint a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára szupervíziót kell biztosítani. 2021-ben az intézmény pályázatok keretében biztosította dolgozói részére a szupervízió lehetőségét, azonban a járványhelyzet miatt a tervezett ülések többsége elmaradt.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét, a jelzésre köteles szerveket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának, megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- a beérkezett jelzésekről heti rendszerességgel jelentést készít a központ számára,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselői között előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez,
- minden év március 31-ig éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- minden év február 28-ig szakmai tanácskozást szervez.

A Gyvt. 17. § és a Szt. 64§ (2) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása - **települési szinten** - a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a jelzőrendszer **járási szintű koordinálása** körében

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint a jelzőrendszeri intézkedési tervek készítéséhez és összehangolásához,
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó a szolgálatok által a beérkező jelzésekről készített heti jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti, elemzi. Amennyiben úgy tapasztalja, hogy a jelzésre nem megfelelő intézkedés történt, azonnal szakmai támogatást nyújt a szolgálat számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ szorosan együttműködik, ami a jelzőrendszer kiépítése és működtetése, a beérkezett jelzések kezelése,

az esetkonferenciák, esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása során valósul meg.

2017. január 1-jétől a Gyvt. 17. § (6)-(7) bekezdése szerint a fővárosi, megyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékeli a megye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló képzések szervezéséről, módszertan kidolgozásáról, és 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

Összefoglaló a jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásai nyomán

A gyermekjóléti szolgálat átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves tevékenységét, valamint áttekinti a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját. Az értékelés elkészítéséhez információszolgáltatásra kéri fel a jelzőrendszer Gyvt. 17. §-ban kötelezett tagjait.

Pápa város tekintetében **49** jelzőrendszeri tagot kértünk fel a 2021. évi gyermekvédelmi tevékenység értékeléséhez szükséges adatszolgáltatásra, előre kidolgozott, egységes szempontsor alapján készített kérdőív formájában. Az értékeléshez felhasználtuk a védőnők által elküldött, 10 körzetet érintő tájékoztatást is.

A 49 kiküldött kérdőívből 35 érkezett vissza. Az adatszolgáltatást az oktatási intézmények kéréséhez igazítva tanévre kértük.

Az idei évben **három felnőtt háziorvos** küldte vissza adatlapunkat, a **házi gyermekorvosoktól** nem érkezett vissza adatszolgáltatás.

A gyermekek **óvodai** ellátása során legsúlyosabb problémaként az előző évektől eltérően a családi-, kapcsolati problémák kerültek előtérbe, majd magatartászavart, egyéb egészségügyi problémát, illetve gyermeknevelési problémákat azonosítottak az óvodapedagógusok.

Az **iskolákban** a 2013/14-es tanévtől nem kötelező gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkoztatása. A jelzőrendszer működésének javítása, az ifjúság védelme, a halmozódó problémák orvoslása egyre hangsúlyosabb, sürgetőbb feladat. Kevés intézmény foglalkoztat gyermekvédelmi felelőst. 2020 szeptemberétől a központ óvodai és iskolai szociális segítő csoportja megkezdte a munkát az iskolákban, óvodákban és kollégiumokban, ami vélhetően ellensúlyozni fogja ezt a problémát. Prevenziót érintő tevékenységük hiánypótló és hosszú távon hasznos lehet.

A **középfokú oktatási intézmények** közül a gimnáziumokban az igazolatlanul hiányzó diákok száma alacsony.

A két szakképző intézményben az előző évekhez hasonlóan sok az igazolatlan mulasztás.

A pandémia idején, az elmúlt tanévben a jelenléti oktatás hiányában érthető módon csökkent az igazolatlan mulasztások száma, problémát elsősorban a diákok online oktatásban való részvétele okozott. Sok esetben a szülők/családok nem rendelkeztek a szükséges technikai eszközökkel, internet-hozzáféréssel, továbbá problémát okozott a szülők infokommunikációs ismereteinek hiánya is.

A motiválatlan gyermekek azon elhatározásán, hogy a tankötelezettségi korhatár betöltése után nem kívánnak iskolába járni, szinte lehetetlen változtatni. Az iskola nem képes orvosolni a szocializációs problémákat, a család sok esetben nem tudja segíteni a gyermeket a tanulásban. A tankötelezettség korhatárának 16 évre csökkentésével a gyermekek egyre kisebb számban szereznek szakmát, munka és hasznos tevékenység nélkül maradnak, növelve ezzel a devianciák előfordulásának esélyét.

A védőnők adatszolgáltatása szerint a városban 2021. december 31. napján **64 várandós anya állt** gondozás alatt, 2 fő volt kiskorú, valamennyien betöltötték a 14. életévüket.

A védőnői munka során a családlátogatások alkalmával tapasztalt problémák elsősorban szociokulturális hátrányos helyzetből adódtak, illetve anyagi természetűek voltak.

Sok visszajelzés számol be a lakókörnyezet és a személyi higiéné elhanyagoltságáról, az ingerszegény környezetről, a gyermekekkel közös térben tartózkodó dohányzó szülőkről, a felelősségteljes családtervezés hiányáról, valamint a pandémia miatt kialakult összezárttság okozta feszültségekről, mind a gyermekek, mind a szülők részéről.

A városban **12 felnőtt háziorvosi és 6 gyermekorvosi** körzet található. A felnőtt és a gyermek háziorvosi körzetek közül 4 tartósan betöltetlen, helyettesítéssel látják el a feladatot. Munkájuk során a háziorvosok havi rendszerességgel találkoznak a betegségek hátterében az egészségügyi ismeretek hiányosságával. Ritkán, de jelen van a betegségek hátterében az elhanyagolás, gondatlan ápolás és a helytelen táplálkozás. Több alkalommal tovább irányították a betegeket egyéb szolgáltatásba, egészségügyi intézménybe, jellemzően pszichiátriára. **Felnőtteket és időskorúakat érintő problémát 6 esetben észleltek**, mely számadat nem lehet reprezentatív a minimális adatszolgáltatást figyelembe véve.

2021. évben a szolgálathoz **193 jelzés érkezett**, amely jelentősen kevesebb az azt megelőző évekhez viszonyítva. Ennek egyik oka az, hogy a pandémia alatt többnyire online oktatás volt, a szülők nem mindig vették igénybe a bölcsődei vagy óvodai ellátást, a védőnők sem jártak családlátogatásokra, így a szakembereknek nem volt rálátásuk a kiskorúak aktuális élethelyzetére, ellátottságukra.

Tapasztalataink szerint további erőfeszítésekre van szükség a jelzőrendszer működésének javításához. Fontos feladat a szakmák közötti fogalomhasználat egységesítése, az információáramlás javítása, valamint a tevékenység folyamatos összehangolása. A pandémiás helyzetben a jelzőrendszeri tagok között megszokott munkaformák helyett az elektronikus és telefonos kapcsolattartás került előtérbe.

A jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásainak tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt két évben a gyermeknevelési és életviteli problémák mellett megnövekedett az anyagi-megélhetési és a családi, kapcsolati problémák száma is, ami a járványhelyzettel állhat összefüggésben.

A családokban halmozottan előforduló problémák hátterében a már generációkon át jelen levő szocializációs hátrányok húzódnak meg. A sokproblémás családok jellemzően generációkon át rendszerhasználók.

A szolgálat a jelzőrendszer működtetésével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a tagok egymás közötti szoros együttműködésével, folyamatos információcseréjével, család egységének fontosságát szem előtt tartva foglalkozik a problémás családokkal. A beavatkozás mértékének arányban kell lennie a veszélyeztettség mértékével.

Az adatokat szolgáltató tagok mindannyian megfogalmazták, mennyire fontos a személyes találkozások során kialakított bizalmi kapcsolat, melyek kiépítése után lehetséges a család harmonikus működésének helyreállítása. Ugyanakkor kevés eszköz és forrás, valamint kapacitás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szociokulturális hátrányok leküzdését a szociális munkások megfelelő eredménnyel segíteni tudják.

2020 szeptemberétől az oktatási intézményekben megkezdődött az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

A rövid idő és a pandémiás helyzet miatt ugyan még kevés a tapasztalat, azonban egyértelműen pozitívan értékelik kollégáink jelenlétét az intézményekben.

A jelzőrendszeri tevékenységet tekintve munkájuk nagy segítséget jelenthet, mivel az intézmények dolgozói adott probléma észlelése esetén személyesen fordulhatnak hozzájuk kérdéseikkel.

A Gyvt. kötelezővé teszi az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára veszélyeztetettség esetén a gyermekjóléti szolgálat írásban történő megkeresését. A jogszabályi előírások betartásának eredményeképpen **a szolgálat**hoz Pápa viszonylatában **193**, a **központ**hoz a járás területéről **261** jelzés és esetészlelő lap érkezett.

A jelzések alapján **három fő problémakört** lehet kiemelni:

- diszfunkcióval működő családok,
- anyagi, megélhetési problémák,
- szocializációs problémák, viselkedészavar.

A vizsgált időszakban a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a gyermekek társadalmi normákat sértő, deviáns megnyilvánulásainak főbb okai a következők:

- a család szociokulturális háttere,
- szülők hiányos szocializációja miatt a családban kialakult problémák, (gyermeknevelési-, életviteli problémák, elhanyagolás, gyermek viselkedészavara)
- a család diszfunkcionális működése,
- társadalmi normáktól eltérő értékrend,
- a tankötelezettség korhatárának változása.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, étkeztetését, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Pápan az önkormányzat fenntartásában a Pápai Egyesített Bölcsődék egy székhellyel és két tagintézménnyel látja el a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését. Ha a kisgyermek 3. életévének betöltése előtt is már bölcsődei ellátásban részesült, akkor abban a nevelési évben, amikor betölti 3. életévét augusztus 31-ig veheti igénybe a bölcsődei ellátást.

2021. évben a bölcsődei férőhelyek száma 236 volt, az ellátást 176 fő vette igénybe.

Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Pápa Város Önkormányzata által fenntartott Pápai Városi Óvodák tagóvodáiban, a Veszprémi Érsekség, a Pápai Református Egyházközség valamint a Pápai Evangélikus Egyházközség óvodáiba **2021. évben az 1058 férőhelyen 966 gyermek** volt, közülük **36 fő sajátos nevelési igényű**. Az óvodák férőhely kihasználtsága 91 %-os.

A 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

Az Önkormányzat a gyermekek és családok átmeneti gondozását a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel, mint egyházi jogi személlyel kötött ellátási szerződés útján biztosítja, 14 férőhelyen.

2021. évben 36 család, 61 gyermek részesült átmeneti gondozásban. Az elmúlt évben a 36 család közül 15 családnak rendeződött a helyzete, megoldottá vált a lakhatása, 7 család másik átmeneti ellátást nyújtó intézménybe távozott. Az átmenetileg itt élő gyermekek vonatkozásában ideiglenes hatályú elhelyezés nem volt.

Az anyaoththon által biztosított szolgáltatás iránti igény folyamatos, így a kigondozást követően felszabaduló férőhelyek szinte azonnal elfoglalásra kerülnek, illetve időszakonként várólista van a megüresedett helyekre.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Pápai Városi Óvodák tagintézményeiben az elmúlt év során nem volt szakmai ellenőrzés.

A bölcsődékben a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya tartott ellenőrzést, mely során hiányosságot nem tárt fel.

A Család- és Gyermekjóléti Központban 2021-ben nem volt ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetekkel és személyekkel való együttműködés erősítése. Kiemelt figyelmet kell fordítani az önkéntesek bevonására is.
- A Pápai Rendőrkapitánysággal meglévő jó és még szorosabb együttműködés, mely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának csökkentését, a fiatalok körében emelkedést mutató szerhasználat visszaszorítását és a normakövető magatartást célozza.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Pápa Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájában - a bűnelkövetővé válás elkerülése érdekében - rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civil szervezetek feladatai.

2021. évben a **Pápai Rendőrkapitányság** jelzőrendszeri beszámolója szerint **elzárással is sújtható szabálysértés miatt összesen 8 fiatalkorút és 10 gyermekkorút vontak eljárás alá.** A kiskorúak többségében tulajdon elleni szabálysértéseket (lopásokat) követtek el. A gyermekkorú elkövetők száma sajnos nem csökkent az elmúlt évhez viszonyítva.

A közlekedési és közrend elleni szabálysértések vonatkozásában az Igazságrendészeti Osztály **39 fiatalkorút** vont eljárás alá. Gyermekkorú elkövető az elmúlt 3 évben nem volt. A fiatalkorúak közül **11 fő kisebb súlyú közlekedési szabálysértést, 6 fiatalkorú kiemelt közlekedési szabálysértést** követett el. Veszélyhelyzeti szabálysértés miatt **18 fiatalkorú** ellen indítottak eljárást, mely háromszoros szám a tavalyi adatokhoz képest.

A bűncselekményeket elkövető fiatalkorúak aránya a tavalyi évhez viszonyítva csökkenést mutat. 2021-ben **28 fiatalkorút gyanúsítottak meg bűncselekmény elkövetésével**. A nemek arányát tekintve továbbra is a fiúk vannak többségben. **Gyermekkorú elkövetőt nem** regisztrált a Pápai Rendőrkapitányság.

A **kiskorúak körében jellemző jogsértő magatartások**, a szabálysértéseket tekintve a tulajdon elleni szabálysértések, főleg bolti lopás a leggyakoribbak. Továbbra is jellemző a közlekedési szabálysértések elkövetése. A bűncselekményekkel kapcsolatban a kiskorúak többségében lopás és garázdaság elkövetőjeként kerültek a rendőrség látókörébe. (Közúti baleset okozása, járművezetés ittas állapotban, kifosztás és gyermekpornográfia is előfordult.)

A **kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények** a hozzátartozók közötti erőszakhoz kapcsolódó kiskorú veszélyeztetése és testi sértés bűncselekmények sértettjeként merültek fel, másrészt közúti baleset gondatlan okozása, zaklatás, garázdaság, alkalmi lopás, zsebtolvajlás áldozataiként jelentkeztek.

Kiskorúak 2021-ben **két alkalommal** kerültek a hatóság látókörébe **kábítószer birtoklás miatt**.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés, feladatok, szolgáltatások ellátása (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekek szabadidős programjának lebonyolításában, ill. helyszínének biztosításában (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon) a köznevelési és közoktatási intézményeken kívül, a Pápai Platán Nonprofit Kft. működött közre. Továbbá jelentős szerepet tölt be a feladat ellátásában a Kópé-Vár, a Máltai Ifjúsági Centrum és a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesületének Pápai Irodája.

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

Kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Müller Bernadett mb. intézményegység-vezető

Pápa, 2022. április 12.

Szalainé Tihanyi Andrea
intézményvezető